

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 454/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Michalom Kizákom, advokátom, Masarykova 2, Prešov, proti postupu Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 242/2013 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 18. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje priznať jej primerané finančné zadostučinenie a náhradu trov konania.

2. Sťažovateľka uviedla, že 18. júna 2020 splnomocnila svojho advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktoré iniciovala proti rozsudku Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 95/2019-210 z 27. februára 2020, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C 242/2013-115 z 31. mája 2016, a to vrátane vypracovania a podania dovolania.

3. Dovolanie sťažovateľky bolo doručené okresnému súdu 26. júna 2020, vyjadrenie k dovolaniu protistrany bolo okresnému súdu doručené 10. septembra 2020. Okresný súd prípisom č. k. 8 C 242/2013-239 z 10. februára 2021 odoslal predmetné vyjadrenie k dovolaniu sťažovateľke, ktorá svoje stanovisko doručila okresnému súdu 17. februára 2021.

4. V nasledujúcom období sa sťažovateľka viackrát telefonicky informovala o stave napadnutého konania na okresnom súde a tento opakovane urgovala, aby odoslal súdny spis dovolaciemu súdu.
5. Súdny spis bol dovolaciemu súdu napokon odoslaný až 18. mája 2022.
6. Z uvedeného je podľa názoru sťažovateľky zrejmé, že okresný súd neodoslal jej dovolanie spolu so súdnym spisom dovolaciemu súdu bez zbytočného odkladu, ale bez ospravedlniteľného dôvodu tak učinil až po uplynutí 1 roka a 3 mesiacov od splnenia všetkých predpokladov na jeho predloženie najvyššiemu súdu, čím porušil označené práva sťažovateľky.
7. Sťažovateľka uviedla, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené a zo strany sťažovateľky bolo doručené dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktoré bol okresný súd povinný preskúmať z hľadiska splnenia formálnych náležitostí, následne doručiť protistrane na vyjadrenie a následne odoslať spolu so súdnym spisom dovolaciemu súdu, teda úloha okresného súdu bola *de facto* len administratívna, a preto akákoľvek prípadná právna zložitosť prejednávanej veci je v danom prípade irelevantná.
8. Čo sa týka faktickej zložitosti konkrétneho prípadu, okresný súd bol povinný doručiť dovolanie sťažovateľky protistrane, ktorú predstavovala len jediná fyzická osoba, ktorá (ako je zrejmé zo súdneho spisu) si zásielky riadne a včas preberala a rovnako tak riadne a včas reagovala aj na výzvy súdu. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti možno podľa sťažovateľky konštatovať, že prejednávany prípad nebol právne ani fakticky zložitý.
9. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky a rovnako protistrany, tieto si svoje procesné povinnosti splnili riadne a včas, a preto neprispeli k vzniku zbytočných prietahov. Sťažovateľka tiež opakovane telefonicky urgovala okresný súd.
10. Sťažovateľka zastáva názor, že jedinou príčinou vzniku zbytočných prietahov v trvaní 1 roka a 3 mesiacov je úplná nečinnosť okresného súdu v období od 17. februára 2021 do 18. mája 2022.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní pri predkladaní dovolania, ktoré podala proti rozsudku odvolacieho súdu. Sťažovateľka sa nedomáha vyslovenia porušenia svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v súvislosti s meritórnym rozhodovaním všeobecných súdov.
12. Zo skutočností tvrdených sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 95/2019-210 z 27. februára 2020 podala 26. júna 2020 na okresnom súde dovolanie. Okresný súd predložil dovolanie sťažovateľky spolu s vyjadrením protistrany, ako aj sťažovateľky na rozhodnutie najvyššiemu súdu 18. mája 2022. Nečinnosť okresného súdu v súvislosti s predkladaním mimoriadneho opravného prostriedku trvala 1 rok a 3 mesiace.
13. V nadväznosti na zistený skutkový stav ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoj právny názor tvoriaci súčasť jeho ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), podľa ktorého ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase

uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmieta ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 predchádzajúceho zákona o ústavnom súde). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05). V súvislosti s uvedeným právnym názorom ústavný súd zdôrazňuje, že jedným z pojmových znakov sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo, a preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

14. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 18. júla 2022, teda 2 mesiace po tom, ako okresný súd dovolanie sťažovateľky predložil na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Právna vec sťažovateľky sa v čase doručenia ústavnej sťažnosti už na okresnom súde nenachádzala a okresný súd tak označené práva sťažovateľky porušovať nemohol.

15. V čase podania ústavnej sťažnosti už bola právna neistota sťažovateľky vo veci predloženia dovolania na rozhodnutie dovolaciemu súdu odstránená. Ochrana právam sťažovateľky v tomto smere poskytol samotný okresný súd, ktorý jej dovolanie najvyššiemu súdu predložil, i keď po uplynutí dlhšej doby, ktorú ústavný súd vzhľadom na charakter procesných úkonov zrealizovaných okresným súdom hodnotí ako neadekvátnu a nezodpovedajúcu ich náročnosti.

16. Svoju úlohu tak ústavný súd v tomto prípade nenachádza, keďže právam sťažovateľky bola ochrana poskytnutá a v čase podania ústavnej sťažnosti zásah netrval a právna neistota sťažovateľky bola odstránená. Treba dodať, že okrem dovolacieho konania sa to týka predovšetkým okolnosti, že vec sťažovateľky bola v súdnom konaní právoplatne skončená, a tým jej právna istota nastolená. Aj keď je jej právom aprobovanou možnosťou podať dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok a aj v dovolacom konaní je potrebné poskytnúť súdu ochranu, nejde už o primárnu rovinu včasnosti ochrany subjektívnych práv strany v konaní.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu